

IZVJEŠTAJ O RADU KOORDINACIONOG TIJELA, KAO RADNOG TIMA, ZA UPRAVLJANJE PROCESOM DIGITALNE TRANSFORMACIJE

I UVOD

Digitalna transformacija predstavlja kontinuiran proces koji treba da se eksponencijalno ubrzava sa pojavom novih tehnologija koje karakteriše intenzivan i brz razvoj. Iako proces digitalne transformacije treba da prati tempo razvoja digitalnih tehnologija, da bi u tome bili uspješni, potrebno je da postoji dobra osnova u infrastrukturi, normativnom i institucionalnom uređenju, dostupnosti i upravljanju podacima, obrazovnim programima kao preduslovu za sticanje digitalnih vještina, saradnji sa privatnim sektorom, kao i podsticajima kako bi se digitalna rješenja koristila.

Uspostavljanje Koordinacionog tijela, kao radnog tima, za upravljanje procesom digitalne transformacije u Crnoj Gori predviđeno je **Strategijom digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026. godine**, u strateškom cilju 1. Povećan kapacitet i sposobnosti za digitalnu transformaciju Crne Gore, te operativnom cilju 1.1. Efikasna i efektivna koordinacija i praćenje digitalne transformacije. Kroz uspostavljanje Koordinacionog tijela za upravljanje procesom digitalne transformacije, javna uprava će dobiti značajan doprinos prilikom kreiranja odgovarajućih pravnih okvira i infrastrukture, zatim stvaranju moderne elektronske uprave, digitalizaciji poslovnih procesa kao i poslovanju bez papira.

Imajući u vidu navedeno, Vlada Crne Gore je na sjednici **od 02. februara 2023. godine** usvojila Informaciju o formiranju Koordinacionog tijela za upravljanje procesom digitalne transformacije, te shodno Zaključku broj 07-011/23-387/2 zadužila Ministarstvo javne uprave da isto formira i utvrdi njegovu strukturu.

Ministarstvo javne uprave je Rješenjem broj 01-078/23-1661 od 24. marta 2023. godine formiralo Koordinacioni tijelo, kao radni tim, za upravljanje procesom digitalne transformacije kojim predsjedava ministar javne uprave, a ostali članovi su predstavnici relevantnih ministarstava, privrednih i poslovnih udruženja, relevantnih agencija, naučno-obrazovne zajednice i ICT zajednice koji će aktivno učestvovati u radu ovog tijela.

Rad Koordinacionog tijela je usmjeren na postizanje međusektorskih razvojnih postignuća koji će ubrzati razvoj države, te omogućiti korišćenje razvojnih potencijala digitalizacije sa ciljem pozicioniranja Crne Gore kao referentnog digitalnog okruženja, zatim digitalizacije industrije i preduzetništva, ubrzanje procesa digitalizacije usluga prema građanima i privredi i sl. Ovo tijelo će koordinirati i sprovoditi aktivnosti digitalnog razvoja Crne Gore sa ciljem:

- ubrzanja digitalne transformacije Crne Gore;
- prilagođavanja regulative u skladu sa novim svjetskim trendovima;
- koordinacije strategija i koncepata, traženje sinergije, povezivanje zainteresovanih strana;
- rasta privredne/ekonomske uspješnosti i mogućnosti zapošljavanja;
- povećavanja upotrebe digitalnih rješenja, usluga i infrastrukture, koja će se zasnivati na otvorenosti, sigurnosti, privatnosti, jednakopravnom pristupu te će doprinijeti smanjenu uticaja na životnu sredinu;
- razvoj IT načina razmišljanja, dijeljenja informacija, preporuka i smjernica o najboljim praksama za razvoj digitalnih vještina;
- poboljšanja e-inkluzije i omogućavanja pristupa e-uslugama svim grupama stanovništva, posebno starijim, i ostalim ranjivim grupama;
- poboljšanje e-vještina, e-inkluzije i ukupnog kvaliteta života građana;

- većeg uključivanje IKT-a u obrazovanje i cjeloživotno učenje radi uključivanja u digitalno društvo;
- većoj upotrebi e-usluga i ubrzano uvođenje IKT u javni sektor;
- uspješnog sprovođenja Strategije digitalne transformacije Crne Gore.

II RAD KOORDINACIONOG TIJELA I PREGLED AKTIVNOSTI U 2023. I 2024. GODINI

Koordinaciono tijelo za upravljanje procesom digitalne transformacije je tokom 2023. i 2024. godine, razmatralo određena pitanja koja su od značaja za uspostavljanje i unapređenje digitalne transformacije u Crnoj Gori. Tokom rada Koordinaciono tijelo je donosilo zaključke, razmatralo inicijative i dr.

Pregled aktivnosti u 2023. godini

Koordinaciono tijelo je u periodu od 24. marta (nakon stupanja na snagu Rješenja) do i zaključno sa decembrom 2023. godine, održalo dva sastanka, od koji je prvi bio konstitutivan.

Prvi sastanak Koordinacionog tijela 27. mart 2023. godine

Na prvom sastanku Koordinaciono tijelo se upoznao sa Strategijom digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026. kao i Planom komunikacije u sprovođenju digitalne transformacije.

Članovi su izrazili zadovoljstvo dokumentom Strategije digitalne transformacije Crne Gore, kojim je postignut kompromis, onoga što je bilo moguće u tom trenutku, u aktivnostima definisanim u Akcionom planu Strategije, te su naveli da su zahtjevi privrede bili mnogo veći, ali shvatili su da je to realna situacija gdje nisu mogli zahtijevati više. Iskazali su nadu da će drugim akcionim planom biti obuhvaćeni i ciljevi koje su predlagali tokom izrade prvog Akcionog plana.

Drugi sastanak Koordinacionog tijela 19. jun 2023. godine

Na drugom sastanku Koordinaciono tijelo je bilo upoznato sa Poslovníkom o radu Koordinacionog tijela za upravljanje procesom digitalne transformacije, Izvještajem o realizaciji akcionog plana Strategije digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026. za 2022. godinu, kao i Istraživanju zadovoljstva građana i privrede o postojećim uslugama i identifikacija potreba za budućim uslugama – II ciklus.

Nakon prezentovanog Izvještaja o realizaciji Akcionog plana Strategije digitalne transformacije, utvrđeno je da je neophodno kreirati mini timove koji će biti zaduženi za kreiranje Akcionog plana Strategije digitalne transformacije Crne Gore za period 2024-2025.

Takođe u cilju implementacije elektronskih usluga visokog nivoa sofisticiranosti, donesen je Zaključak da Ministarstvo javne uprave pripremi pregled usluga sa stepenom sofisticiranosti i pregledom nadležnih institucija i prezentuje na narednom sastanku sve dijeljene sisteme od značaja za implementaciju elektronskih usluga.

Zaključci sa drugog sastanka:

1. Zadužuju se članovi Koordinacionog tijela da dokumentaciju iz svojih nadležnosti koju posjeduju, a koju smatraju relevantnom za dalji rad ovog tijela, dostave sekretarki Koordinacionog tijela za dalju distribuciju svim članovima, uz napomenu da se sva buduća dokumenta nakon usvajanja (uredbe, pravilnici, zakoni) iz ove oblasti dostavljaju na upoznavanje Koordinacionom timu;
2. Zadužuje se MJU da dostavi članovima Koordinacionog tijela predlog strukture radne grupe, na komentare, koja će biti zadužena za kreiranje Akcionog plana Strategije DT za 2024-2025;
3. Zadužuje se MJU da pripremi pregled usluga sa stepenom sofisticiranosti i pregledom nadležnih institucija;
4. Zadužuje se MJU da za naredni sastanak pripremi prezentaciju o sistemima koji su podrška za realizaciju servisa: JSERP, NS NAT, NS eID, te informaciju o statusu projekta koji sprovodi u saradnji sa UNDP.

Pregled aktivnosti u 2024. godini

Nakon izglasavanja 44. Vlade Crne Gore u oktobru 2023. godine, Ministarstvo javne uprave je pristupilo revidiranju imenovanih članova Koordinacionog tijela za upravljanje procesom digitalne transformacije sa ciljem ubrzanja razvojnih aktivnosti na ovom polju. **Shodno tome doneseno je novo Rješenje br.01-078/24-923 od 28. februara 2024. godine.**

Tokom procesa revidiranja Rješenja od strane Ministarstva javne uprave, održan je informativni sastanak sa članovima koji su do tada delegirani da učestvuju u radu ovog tijela. Informativni sastanak je održan 05. februara 2024. godine i na istom su se članovi upoznali sa informacijama koje je Ministarstvo javne uprave upoznalo Vladu Crne Gore i to:

- Informacija o statusu projekta „eUsluge i digitalna infrastruktura kao mjera odgovora na COVID-19“
- Informaciju o elektronskoj razmjeni podataka između registara, Ministarstvo javne uprave (JSERP)
- Informacija o implementaciji sistema za elektronsku naplatu i kontrolu naplata administrativnih taksi i naknada (NS NAT)
- Informacija o implementaciji informacionog sistema za elektronsko upravljanje dokumentima i upravljanje procesom elektronskih sjednica Vlade Crne Gore (eDMS/eSV).

Zaključci sa informativnog sastanaka:

1. Neophodno je da članovi Koordinacionog tijela za upravljanje procesom digitalne transformacije iz nadležnosti svojih ministarstva i organa državne uprave dostave predlog usluga za digitalizaciju koje mogu biti podržane kroz projekat „eUsluge i digitalna infrastruktura kao mjera odgovora na COVID-19“;
2. U cilju pripreme “Vodiča administrativnih postupaka Vlade Crne Gore”, neophodno je da članovi Koordinacionog tijela za upravljanje procesom digitalne transformacije iz nadležnosti svojih ministarstva iskoordiniraju ispred svoje institucije imenovanje kontakt osobe (ukoliko to već nijesu) koja će koordinirati procesom izrade Vodiča iz

nadležnosti njihove institucije. Informaciju o imenovanju (sa kontakt podacima), je potrebno dostaviti najkasnije do petka 16. februara 2024. godine;

3. Neophodno je da članovi Koordinacionog tijela za upravljanje procesom digitalne transformacije iz nadležnosti svojih ministarstva, koji pružaju usluge naplate taksi/naknada, da Ministarstvu javne uprave dostave informacije i podatke neophodne za povezivanje sa NS NAT, najkasnije do petka 16. februara 2024. godine;
4. Neophodno je da članovi Koordinacionog tijela za upravljanje procesom digitalne transformacije iskoordiniraju u okviru svoj institucija da evidencije i registre iz svoje nadležnosti vode u elektronskoj formi, kao i da podatke o elektronskim registrima koje vode i informacionim sistemima kojim upravljaju, dostave na propisanom obrascu Ministarstvu javne uprave;
5. Neophodno je da svi članovi Koordinacionog tijela za upravljanje procesom digitalne transformacije dostave materijale i predloge za rad ovog tijela za 2024. godinu, najkasnije do 20. februara 2024. godine sekretarki Koordinacionog tijela.

Prvi sastanak II saziva Koordinacionog tijela 22. mart 2024. godine

Na prvom sastanku II saziva Koordinacionog tijela za upravljanje procesom digitalne transformacije, budući da je Koordinaciono tijelo nastavilo sa kontinuiranim radom nakon 2023. godine, u skladu sa zaključcima sa prethodnog sastanka članovi ovog tijela su izvijestili o realizaciji istih.

Predstavnicima Ministarstva javne uprave su upoznali članove sa statusom realizacije projekta **Vodiča administrativnih postupaka Vlade Crne Gore** i skrenuli još jednom pažnju na potrebu imenovanja kontakt osoba koje će ovaj proces voditi ispred svoje institucije. Administrativni vodič je izuzetno bitan kao podloga za digitalizaciju svih procedura, mapiranje procedura a kasnije i digitalizaciju istih na Portalu eUprave. Ovo je sistemski put uz podršku UNDP-a da se procedure digitalizuju.

Nadalje, predstavnica Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija je upoznala Koordinaciono tijelo sa statusom, rezultatima i daljim planovima u cilju realizacije **Strategije za digitalizaciju obrazovnog sistema 2022-2027.**

Predstavljen je plan unapređenja opreme koje koriste Osnovne škole te organizacije HUB-ova i njihovih programa rada, kao i ostale razne aktivnosti koje sprovodi Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija po pitanju digitalizacije obrazovnog sistema.

Ministarstvo javne uprave je na prvom sastanku upoznalo sve prisutne članove sa **Izveštajem o realizaciji akcionog plana Strategije digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026. za 2023.** godinu. Ukazano je da Akcioni plan za 2022-2023. ima ukupno 79 aktivnosti od kojih 35 aktivnosti bilo planirano u 2022. a 44 je bilo planirano da se realizuje u 2023. godini. Veliki broj aktivnosti njih 37 je nosio MJU. Tokom 2023. godine od 44 aktivnosti 18 aktivnosti je realizovano, 12 je djelimično realizovano dok 14 aktivnosti nije realizovano.

Stepen implementacije oko 40% realizacije što je slab pokazatelj uspješnosti realizacije, dok je za 2022 godinu stepen realizacije iznosio oko 50%.

Za cjelokupan period sprovođenja stepen realizacije iznosi 51%. Takođe, akcenat je stavljen na planiranje budžeta koji je za 37% premašen u odnosu na planirani.

Takođe, na istom sastanku je predstavljen **plan izrade novog Akcionog plana Strategije digitalne transformacije za 2024-2025. godinu.**

Kako je prethodni AP bio rezultat rada mini timova u kojima su bili učesnici iz drugih Ministarstva te kompanija iz privatnog sektora, civilnog i akademskog sektora predlog je da i ovaj Akcioni plan bude izrađen po sličnom modelu. Samim tim predstavljen je sastav mini timova čiji su predstavnici članovi iz Koordinacionog tijela. Zadatak mini timova je da isplaniraju aktivnosti kojima će se sprovesti operativni ciljevi, tj. da pripreme akcioni plan.

Zaključci sa prvog sastanka II saziva Koordinacionog tijela:

1. U cilju pripreme "Vodiča administrativnih postupaka Vlade Crne Gore" zadužuju se članovi ispred sledećih institucija:
 - Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede;
 - Ministarstva prostornog planiranja urbanizma i državne imovine;
 - Ministarstvo evropskih poslova;
 - Ministarstvo pravde;
 - Ministarstvo rada i socijalnog staranja,

da iskoordiniraju ispred svoje institucije imenovanje kontakt osobe koja će koordinirati procesom izrade Vodiča iz nadležnosti njihove institucije. Informaciju o imenovanju (sa kontakt podacima), je potrebno dostaviti sekretarki Koordinacionog tijela najkasnije do ponedjeljka 01. aprila 2024. godine;

2. Zadužuju se članovi Koordinacionog tijela, koji nisu dostavili predlog tema za rad ovog tijela, da iste dostave sekretarki Koordinacionog tijela najkasnije do 01. aprila. 2024. godine;
3. Zadužuju se članovi Ministarstva pravde i Ministrstva ekonomskog razvoja da nastave sa aktivnostima obezbjeđivanja svih uslova u cilju uspostavljanja razmjene podataka putem GSB-a. Neophodno je da članovi navedenih ministarstava informišu Koordinaciono tijelo o statusu ovih aktivnosti do 18 aprila.
4. Zadužuju se svi članovi Koordinacionog tijela da ukoliko imaju komentare na predlog mini timova za izradu Akcionog plana Strategije digitalne transformacije za 2024-2025. iste dostave sekretarki Koordinacionog tijela najkasnije do petka 29. marta 2024. godine;
5. Zadužuju se članovi Koordinacionog tijela (koji nisu u mini timovima za izradu Akcionog plana DT) da svoje ideje, inicijative i predloge aktivnosti dostave koordinatorima mini timova najkasnije do 10. aprila 2024. godine;
6. Zadužuju se koordinatori timova da upravljaju procesom izrade Akcionog plana za Operativni cilj za koji su prepoznati te prvi predlog aktivnosti dostave sekretarki Koordinacionog tijela i to ne kasnije od 21. aprila. 2024. godine;

Drugi sastanak II saziva Koordinacionog tijela 26. april 2024. godine

Na drugom sastanku Koordinacionog tijela, predsjednik je skrenuo pažnju na obavezu postupanja po Zaključcima koji su definisani na prethodnom sastanku te opomenuo članove da izvijeste Koordinacioni tim o realizaciji Zaključaka prije narednog sastanka.

Predstavnici Ministarstva javne uprave su upoznali prisutne o **sastancima koje su održali sa mini timovima** u cilju definisanja novog Akcionog plana Strategije digitalne transformacije Crne Gore za 2024-2025. godinu.

Imajući u vidu obavezu izrade Akcionog plana navedene Strategije ovaj sastanak Koordinacionog tijela je bio posvećen izradi istog te su na sastanku prezentovane aktivnosti kroz sedam Operativnih ciljeva. Za pojedine aktivnosti članovi koordinacionog tijela su dali svoja mišljenja i komentare, te će se u narednom periodu iste razmotriti od strane nadležnih prepoznatih institucija.

Tokom drugog sastanka, članovi Koordinacionog tijela su skrenuli pažnju na nekoliko stavki kao što su:

- Potreba dijeljenog dokumenta ili sistema za praćenje realizacije Strateškog dokumenta. Dogovoreno je da se Draft Akcionog plana objavi na gDrive i link proslijedi svim članovima Koordinacionog tijela kako bi istovremeno mogli svi da prate izmjene na dokumentu. Članovi su obaviješteni da Generalni sekretarijat Vlada Crne Gore radi na rješenju za praćenje, monitoring i implementaciju Strateških dokumenata.
- Predstavnik Ministarstva energetike i rudarstva, Kenan Duraković, je predložio da jedan od Zaključaka ovog sastanka bude inicijativa Ministarstva javne uprave, kao prvobitnog inicijatora, da se izmjeni Odluka o dodatku na osnovnu zaradu za obavljanje poslova na određenim radnim mjestima. Naime trenutno ne mogu sva ministarstva da iskoriste mogućnost dodatka na zaradi za zaposlene u IKT-u, nakon organizacionih promjena Vlade Crne Gore.
- Potreba da se aktivnosti na promociji nove lične karte uvrste i sprovedu novim Akcionim planom SDT, kao i edukacija građana u vezi korišćenja istih, te je član ispred ICT Cortex-a Branimir Bukilić naveo da nemamo informaciju o broju aktiviranih ličnih karti što je od velikog značaja kako bi mogle da se definišu naredne aktivnosti po pitanju korišćenja elektronskih servisa.
- Neophodno je da koordinatori na nivou timova razmotre sve predložene aktivnosti i nove predloge dostave Sekretaru Koordinacionog tijela.

Zaključci sa drugog sastanka II saziva Koordinacionog tijela:

1. Zadužuje se član Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede da iskoordinira ispred svoje institucije imenovanje kontakt osobe koja će koordinirati procesom izrade Vodiča administrativnih postupaka iz nadležnosti ove institucije – rok za realizaciju 30. april 2024;
2. Zadužuju se članovi Ministarstva ekonomskog razvoja i Ministarstva pravde da informišu sekretarku Koordinacionog tijela o statusu realizacije i obezbjeđivanja svih uslova u cilju uspostavljanja razmjene podataka putem GSB-a - rok za realizaciju 30. april 2024;
3. Zadužuje se član Koordinacionog tijela ispred Ministarstva unutrašnjih poslova da dostavi izvještaj o broju aktiviranih ličnih karti – rok za realizaciju ove aktivnosti 10. maj 2024;

4. Zadužuje se koordinator mini tima za izradu Operativnog cilja 1.3. Povećana pokrivenost i modernizacija elektronske komunikacione infrastrukture, predstavnik Ministarstva ekonomskog razvoja, da u što kraćem roku održi konsultacije u okviru tima i predloge za realizaciju ovog cilja dostavi sekretarki koordinacionog tijela – rok za realizaciju ove aktivnosti 13. maj 2024;
5. Zadužuje se koordinator mini tima za izradu Operativnog cilja 2.3. Unapređenje i razvoj IKT sektora, predstavnik ispred Asocijacije menadžera CG, da dostavi predlog aktivnosti za realizaciju ovog cilja sekretarki koordinacionog tijela - rok za realizaciju ove aktivnosti 13. maj 2024;
6. Zadužuju se članovi, čije su institucije prepoznate kao nosioci aktivnosti kroz Akcioni plan SDT za 2024-2025. da u okviru svoje institucije dobiju saglasnost od direktno prepoznatih nosioca aktivnosti – rok za realizaciju ove aktivnosti do narednog sastanka Koordinacionog tijela.

Treći sastanak II saziva Koordinacionog tijela 31. maj 2024. godine

Dnevni red na trećem sastanku Koordinacionog tijela za uspostavljanje procesa digitalne transformacije je bio sledeći:

- Usvajanje zapisnika sa drugog sastanka
- Status pripreme novog strateškog ciklusa za pripremu Strategije pametne specijalizacije – Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
- Akcioni plan Strategije digitalne transformacije Crne Gore za period 2024-2025. – Ministarstvo javne uprave

Članovi Koordinacionog tijela zaduženi shodno zaključcima sa prethodnog sastanka, izvijestili su u vezi realizacije zaključaka, i to:

- Kada je u pitanju Zaključak za koji su zaduženi predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova, a tiče se izvještaja o broju aktiviranih ličnih karti, član Ministarstva unutrašnjih poslova je dostavio informaciju da je Elektronska lična karta autonoman kriptografski uređaj na kojem su učitani digitalni certifikati. Elektronska lična karta omogućava visok nivo sigurnosti i pouzdanosti, jer svi ključni procesi i radnje, kao što su aktivacija elektronske lične karte, promjena PIN-a i kreiranje digitalnih potpisa odvijaju se direktno na samoj kartici.
Shodno navedenom, kolege iz MUP-a koje su zadužene za ovu oblast su informisale da nije moguće dati informaciju koliko je elektronskih ličnih karti aktivirano i koliko se i na koji način koristi.
- Član ministarstva pravde je izvijestio prisutne da je Zaključak koji se tiče statusa realizacije i obezbjeđivanja svih uslova u cilju uspostavljanja razmjene podataka putem GSB-a realizovan i uspostavljena je elektronska razmjena podataka između ova dva ministarstva.

U nastavku sastanka predstavnici Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija su predstavili status aktivnosti na izradi novog strateškog ciklusa za pripremu **Strategije pametne specijalizacije**. Članovi/ice Koordinacionog tijela će biti uključeni u izradi nove Strategije S3 i aktivno učestvovati u planiranju aktivnosti za istu.

Nadalje predstavnici MJU su prezentovali **Akcioni plan Strategije digitalne transformacije za period 2024-2025.** na kojem su radili mini timovi čiji su članovi bili članovi Koordinacionog

tijela za upravljanje procesom digitalne transformacije. U proteklom periodu su održani sastanci mini timova za izradu sledećih operativnih ciljeva:

- Operativni cilj 1.2. Poboljšanje dostupnosti, interoperabilnosti i upravljanja podacima;
- Operativni cilj 2.1. Podizanje svijesti građana i privrede o važnosti digitalnog razvoja;
- Operativni cilj 2.2. Unapređenje kvaliteta, količine i upotreba e-usluga i
- Operativni cilj 2.3. Unapređenje i razvoj IKT sektora.

Članovi Koordinacionog tijela su aktivno davali svoje sugestije i predloge na izradi pomenutog Akcionog plana koji sadrži 73 aktivnosti, od čega je za 2024 predviđena implementacija 20 aktivnosti.

Nakon prezentovanja Akcionog plana, koji je usvojen od strane Koordinacionog tijela, pokrenute su i ostale teme koje se tiču ove oblasti. Članovi Koordinacionog su razmijenili informacije po pitanju novih ličnih karata te problematike korišćenja istih, te se donio Zaključak da je neophodno pojednostaviti proceduru za građane u cilju aktivacije nove LK.

Zaključci sa trećeg sastanka II saziva Koordinacionog tijela:

1. Usvaja se Akcioni plan Strategije digitalne transformacije Crne Gore za period 2024-2025;
2. Neophodno je da Ministarstvo unutrašnjih poslova iskoordinira sa filijalama ponovo način i uputstva na koji način da građanima skrenu pažnju na aktivaciju nove Lične karte.

Četvrti sastanak II saziva Koordinacionog tijela 05. jul 2024. godine

Utvrđeni dnevni red četvrtog sastanka Koordinacionog tijela je bio sledeći:

1. Usvajanje zapisnika sa trećeg sastanka;
2. Projekat implementacije e-Walleta: primjena provjerljivih kredencijala za digitalizaciju dokumenata u Crnoj Gori (Projekat BEST-Public service);
3. Plan rasta za Zapadni Balkan 2024-2027 sa posebnim fokusom na Reformsku agendu za Crnu Goru;
4. Upotreba i uređivanje Identifikacionog broja;
5. Ostalo.

Sastanku su pored članova prisustvovali i eksperti iz Svjetske banke koji su predstavili projekat BEST-Public services, tačnije implementaciju primjene provjerljivih kredencijala za digitalizaciju dokumenata u Crnoj Gori – primjena dobrih iskustava projekat eWallet. Prije početka prezentacije članovima KT se obratio predstavnik Svjetske banke, Tiago Pexioto koordinator za Digital Government za Zapadni Balkan. On je upoznao članove sa oblastima podrške koju pruža Svjetska banka kao što su AI, podrška izrade virtuelnog asistena za digitalne usluge i sl. U nastavku prezentaciju je preuzela Milica Janković koja je predstavila primjer implementacije eWalleta – slučaj primjene provjerenih podataka u Crnoj Gori.

U nastavku sastanka u kratkim crtama prezentovan je - Plan rasta za Zapadni Balkan 2024-2027. Članovi su upoznati sa osnovnim informacijama:

- Plan rasta predviđa jačanje društveno-ekonomske integracije Zapadnog Balkana sa EU i ubrzavanje reformi EU;
- Usvojen početkom maja 2024. godine od strane EK;
- Agenda se sastoji od 4 stuba;
- Ukupan budžet za ZB.

Predstavljeno je na koji način će funkcionisati Plan rasta za Zapadni Balkan kroz dvije komponente. Kada je u pitanju CG prikazano je koji su projekti kandidovani i koje nas aktivnosti očekuju kroz četiri ključne oblasti.

Posljednja tačka dnevnog reda je obuhvatala informacije o neophodnim aktivnostima koje je potrebno uraditi kako bi se uredila oblast Identifikacionog broja. Ova tačka je pokrenula diskusiju između članova Koordinacionog tijela iz razloga što je ovo značajna tema jer CG nema uređeno pitanje Identifikacionog broja. Navedeno je da su u prethodnom periodu par institucija kao što su Poreska uprava kao i provajderi usluga od povjerenja pokrenuli inicijativu da se ova oblast uredi. Na sastanku su prezentovani izazovi koji su nepohodni da se riješe kako se proces digitalizacije ne bi zaustavio.

Zaključci sa četvrtog sastanka II saziva Koordinacionog tijela:

1. Zadužuju se članovi sledećih institucija:
 - Ministarstva unutrašnjih poslova,
 - Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede,
 - Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine,
 da kontaktiraju imenovana lica za izradu Vodiča administrativnih postupaka Vlade Crne Gore ispred svoje institucije i zahtijevaju njihovu hitnu saradnju kako bi se proces ubrzao i osigurao kvalitetan rezultat;

2. Zadužuju se članovi institucija:
 - Ministarstva zdravlja,
 - Ministarstva finansija,
 - Ministarstva pravde,
 - Ministarstva energetike i rudarstva,
 da ubrzaju aktivnosti po pitanju dostavljanja informacija za izradu Vodiča administrativnih postupaka Vlade Crne Gore.

3. Zadužuje se Ministarstvo unutrašnjih poslova da normativno uredi pitanje identifikacionog broja (IB) za čije određivanje je nadležno, kako bi stvorilo uslove za nesmetanu interoperabilnost i razvoj e-servisa;

4. Zadužuje se MJU da pripremi izvještaj o radu Koordinacionog tijela za upravljanje procesom digitalne transformacije i informiše Vladu o svim aktivnostima na kojima je radilo u prethodnom periodu.

Imajući u vidu Zaključke sa poslednjeg sastanka Koordinacionog tijela za upravljanje procesom digitalne transformacije, te činjenicu da identifikacioni broj (IB) broj ne može biti predmet Zakona o elektronskoj identifikaciji i elektronskom potpisu, neophodno je da Ministarstvo unutrašnjih poslova normativno uredi ovo pitanje za koje je nadležno.

Ministarstvo javne uprave će nastaviti da u svakom pogledu pruža podršku u ovom procesu zajedno sa ostalim institucijama koje su takođe identifikovale ovu problematiku.

III NAREDNI KORACI

Da bi proces digitalne transformacije cjelokupnog društva dobio pozitivne rezultate i da bi strateški dokumenti i prateći akcioni planovi bili efikasno sredstvo u cilju sprovođenja planiranih aktivnosti, neophodno je da postoji jasna vizija rezultata koji se žele postići, ali i spremnost svih zainteresovanih strana i korisnika da učestvuju u kreiranju digitalnog društva, što podrazumijeva, između ostalog, i razvoj efikasnog sistema za praćenje ovog procesa. Kako bi se osigurala kompatibilnost i kvalitetno sprovođenje brojnih procesa koje digitalizacija podrazumijeva, te adekvatno i svrsishodno korišćenje tehnologija, potrebno je uz međusektorsku saradnju, obezbijediti kontinuiranu i odgovarajuću koordinaciju na društvenom nivou.

Ministarstvo javne uprave je 28. februara 2024. godine donijelo Rješenje o obrazovanju Koordinacionog tijela, kao radnog tima, za upravljanje procesom digitalne transformacije broj 01-078/24-923 na osnovu člana 54 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl. List CG“ br. 98/2023, 102/2023 i 113/2023) i Zaključka Vlade Crne Gore broj 07-011/23-387/2. **Članom 9 Rješenja o obrazovanju koordinacionog tijela je predviđeno da se isto formira na period od 6 mjeseci, a ukoliko se procijeni potreba, može se ponovo formirati u istom ili promijenjenom sastavu.**

Kako se radom ovog tijela uspostavlja artikulacija odgovarajućeg liderstva i izgradnja modela odlučivanja te grupisanja znanja, dok se animiranjem šireg kruga uključenih zainteresovanih strana **uspostavlja stabilan sistem**, dovoljno fleksibilan da odgovori budućim izazovima i zahtjevima digitalne transformacije i brzih tehnoloških i društvenih promjena, neophodno je ponovo formirati Koordinaciono tijelo koje će nastaviti sa radom u istom ili promijenjenom sastavu.

Ministarstvo javne uprave je prepoznalo niz izazova strateškim dokumentima kada je u pitanju uspostavljanje digitalne transformacije Crne Gore, samim tim ovo tijelo kao radni tim, predstavlja osnovni inicijalni korak u poboljšanju procesa digitalne transformacije **kako bi se ubrzale razvojne aktivnosti**, a u skladu sa prepoznatim ciljevima i aktivnostima iz Strategije digitalne transformacije 2022-2026. godine, kao i Planom rasta za Zapadni Balkan 2024-2027. sa posebnim fokusom na Reformsku agendu za Crnu Goru.

Imajući u vidu posvećenost članova, dosadašnji rad te rezultate rada Koordinacionog tijela, od značaja je da se članovima Koordinacionog tijela nastavi isplata odgovarajuće naknade za njihov rad, kako bi podstakli bolju odgovornost i motivaciju u realizaciji aktivnosti koje će proziliziti iz rada navedenog tijela.

Na osnovu prethodno iznijetog, Ministarstvo javne uprave će zatražiti od Ministarstva finansija mišljenje da se članovima obezbijedi naknada za rad i da se ukupan budžet za rad Koordinacionog tijela obezbijedi iz okvira budžeta Ministarstva javne uprave.